



# PREKRŠAJI I PREKRŠAJNO- PRAVNE SANKCIJE

Tekst: odvjetnica Tiziana Paris  
Foto: Arhiva Burze Nautike



***Iako su pomorski prekršaji detaljno predviđeni Pomorskim zakonikom mora se naglasiti kako se postupak o pomorskim prekršajima vodi po zakonu kojim se uređuju prekršaji, odnosno Prekršajnim zakonom***

**V**eć smo u nekoliko navrata pisali o sigurnoj plovidbi te o prekršajima na moru, međutim smatramo kako je navedena tema uvijek aktualna i zanimljiva poseb-

no u ljetnom razdoblju. Naime, tijekom ljetnih mjeseci, policijski službenici službenim plovilima provode uvijek pojačani nadzor na moru radi održavanja povoljnog stanja sigurnosti na moru,

odnosno povećanja sigurnosti kupaca, ronioca i nautičara. U tom pogledu ćemo se prisjetiti kako su pomorski prekršaji sukladno čl. 989 Pomorskog Zakonika, povreda propisa kojima se



uređuju odnosi u morskim i podmorskim prostorima Republike Hrvatske ili nad kojima Republika Hrvatska ima suverena prava, njihovim obalama i lukama, pomorskim objektima hrvatske državne pripadnosti, te svim pomorskim objektima koji plove ili se nalaze u morskim i podmorskim prostorima Republike Hrvatske u vezi sa sigurnošću plovidbe i zaštite ljudskih života i okoliša, te s prometom na moru. Iako su pomorski prekršaji detaljno predviđeni Pomorskim zakonikom mora se naglasiti kako se postupak o pomorskim

prekršajima vodi po zakonu kojim se uređuju prekršaji, odnosno Prekršajnim zakonom.

„Kao najčešći, ujedno i najopasniji prekršaj na moru, utvrđeno je glisiranje unutar 300 metara od obale, odnosno, prekoračenje najviše dopuštene brzine plovidbe, što je iznimno opasna radnja za kupaca i druge sudionike u pomorskom prometu. Stoga se gliserašima u nedopuštenim zonama izriču najviše zakonom dopuštene novčane kazne, bez prethodne opomene. Uz glisiranje

blizu obale kao drugi najčešći prekršaj evidentirana je nepotpuna dokumentacija vlasnika plovila, dok se još uvijek u manjem broju bilježe prekršaji i propusti u vidu prekrčnosti plovila, manjkavosti brodske opreme ili nepoznavanje osnovnih propisa i normi u plovidbi morem“ – ističu iz Ministarstva.

Za svaku vrstu prekršajnopравnih sankcija propisom se određuje njihova visina, odnosno trajanje i nijedna se prekršajnopравna sankcija ne može propisati ni izreći, odnosno primijeniti u neodređenoj visini ili na neodređeno vrijeme, te su tako Pomorskim Zakonikom detaljno analizirani svi pomorski prekršaji kao i novčane kazne i to sve od čl. 989 do čl. 1017e Pomorskog Zakonika.

Međutim, pomorski prekršaji nisu uređeni samo i isključivo odredbama Pomorskog Zakonika već i odredbama raznoraznih pravilnika i uredba RH. Njihova primjena omogućena je odredbom čl. 133 Pomorskog Zakonika koji određuje kako zapovjednik i član posade moraju obavljati poslove na brodu, brodici ili jahti, u skladu sa svojim dužnostima propisanim ovim Zakonikom, drugim propisima i pravilima navigacije, te drugim propisima donesenim na temelju ovoga Zakonika iz područja sigurnosti plovidbe, zaštite ljudskih života na moru i zaštite morskog okoliša.



Koje su novčane kazne predviđene za najčešće pomorske prekršaje? Niže ćemo citirati najznačajnije odredbe u tom pogledu Pomorskog Zakonika sa napomenom da u međuvremenu nisu stupile na snagu izmjene Zakonika i usklađenje istoga sa sustavom valute EUR-a te s toga iste su i dalje izražene u kunama.

U tom pogledu posebno ćemo citirati:

- čl. 995. Pomorskog Zakonika koji utvrđuje da će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj zapovjednik broda ili član posade koji ga zamjenjuje:

1. ako po nalogu lučke kapetanije ne isplovi u pomoć brodu na kojem je izbio požar ili na kojem je nastala neka druga nesreća (članak 63.),
2. ako lučkoj upravi, lučkoj kapetaniji ili koncesionaru luke posebne namjene ne dostavi informacije o brodskom otpadu te ne osigura da se iste nalaze na brodu najmanje do sljedeće luke (članak 49.c stavci 2. i 3.),
3. ako protivno odredbama o najavi i prijavi dolaska i odlaska broda ne najavi ili ne prijavi dolazak odnosno odlazak ili pritom ne dostavi propisane isprave, dokumente i podatke, sukladno posebnom propisu iz članka 60. stavka 5. ovoga Zakonika (članak 60. stavci 1., 2. i 3.).

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ove točke osoba koja upravlja brodicom ili jahtom.

- Čl. 996 Pomorskog Zakonika koji utvrđuje da će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit za pomorski prekršaj zapovjednik broda, jahte ili brodice koji suprotno odredbi članka 764. stavka 1. ovoga Zakonika nije krenuo u pomoć osobama u životnoj opasnosti na moru, iako nisu postojale okolnosti koje ga oslobađaju takve obveze (članak 765.), te će se istom novčanom kaznom kaznit se zapovjednik broda, jahte ili brodice koji tijekom akcije spašavanja ne postupi sukladno odredbi članka 772. ovoga Zakonika.

- čl.997 Pomorskog Zakonika koji utvrđuje da će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit zapovjednik broda, jahte ili brodice koji protivno odredbi članka 766. ovoga Zakonika ne poduzme spašavanje broda s kojim se sudario brod kojim on zapovijeda.

- čl.1005 Pomorskog Zakonika temeljem kojeg je utvrđeno kako će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit za pomorski prekršaj zapovjednik broda ili osoba koja ga zamjenjuje:

- ako primi za člana posade broda osobu koja nema pomorsku knjižicu

ili dozvolu za ukrcavanje (članak 137. stavak 1.),

- ako ne postupi sukladno odredbi članka 151. Zakonika,
- ako o događaju koji se za putovanja desi na brodu, a koji ugrožava sigurnost broda, broda u teglju ili potiskivanju ili sigurnost plovidbe, ili o izvanrednom događaju koji se desio na brodu, brodu u teglju ili potiskivanju, putnicima, drugim osobama ili stvarima na brodu ili brodu u teglju ili potiskivanju – ne podnose izvještaj zajedno s izvatom iz brodskog dnevnika nadležnom tijelu u zemlji ili inozemstvu (članak 152. stavci 1., 2 i 3.),
- ako ne održava u ispravnom stanju pomorske navigacijske karte i publikacije (članak 148. stavak 1.)
- ako ne obavijesti priznatu organizaciju ili odgovarajuća tijela pomorske uprave o nesrećama ili nedostacima iz članka 154. stavka 1. točke 1) i 2) Zakonika,
- ako o činjenici rođenja i smrti te o primanju izjave posljednje volje ne sastavi zapisnik na propisani način i ne dostavi ga nadležnom tijelu u prvoj domaćoj luci, a u inozemstvu – najbližem diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske (članak 152. stavak 5.),
- ako radiokomunikacijama ne odašalje obavijest o bilo kojoj neposrednoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naiđe (članak 153.),
- ako o kaznenom djelu učinjenom na brodu, dok se brod nalazi u inozemstvu, ne podnese izvještaj diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske u zemlji u čiju prvu luku, nakon izvršenog kaznenog djela, brod uplovi ili ako s izvršiteljem kaznenog djela ne postupi prema uputama toga diplomatskoga ili konzularnoga predstavništva (članak 161. stavak 3.),
- ako samovoljno napuštanje broda člana posade ne prijavi tijelu iz članka 162. stavka 1. ovoga Zakonika,
- ako u brodski dnevnik ne unese u određenom roku i na određeni način opis događaja, radnji i poduzetnih mjera koje je dužan





- unijeti u brodski dnevnik (članak 152., članak 153. stavak 2., članak 158. stavak 3., članak 160. stavak 2., članak 161. stavak 5. i članak 162. stavak 3.),
  - ako ne unese u brodski dnevnik razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć osobama u opasnosti na moru i poduzeo njihovo spašavanje, odnosno razloge zbog kojih nije poduzeo spašavanje broda nakon sudara (članak 767.),
  - ako brodu s kojim se sudario brod kojim zapovijeda, iako je to mogao, ne priopći ime posljednje luke iz koje je isplovio i ime luke u koju plovi (članak 756.).
- članak 1011. Pomorskog Zakonika definira da će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba vlasnik brodice ili jahte ako:
- brodicu ili jahtu ne podvrgne osnovnom, redovitom ili izvanrednom pregledu (članci 79. do 82.),
  - brodica ili jahta nisu sposobne za plovidbu (članak 76.),
  - pomorski objekt koji posjeduje radio uređaj nema pozivni znak prema propisima o međunarodnom radioprometu (članak 185.),
  - ne obavijesti lučku kapetaniju o okolnostima zbog kojih se brodica može brisati po službenoj dužnosti

- iz upisnika brodova u roku od 15 dana od dana njihova nastanka (članak 192. stavak 5.),
  - brodica nema propisano ispisanu oznaku brodice (članak 183.), oznaku teretne vodene linije, oznaku najvećeg dozvoljenog broja putnika koje smije prevoziti i druge oznake sukladno posebnom propisu ili Tehničkim pravilima (članak 76.),
  - u roku od 30 dana od promjene podataka ne podnese lučkoj kapetaniji zahtjev za upis promjene podataka u upisniku brodova (članak 200. stavak 6.).
- Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba korisnik brodice ili jahte ako brodicom ili jahtom upravlja osoba bez odgovarajućeg uvjerenja, odnosno svjedodžbe o osposobljenosti (članak 76. stavak 3. točka 1.).
- čl. 1012 Pomorskog Zakonika sukladno kojem će se novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 800,00 kuna kaznit za pomorski prekršaj osoba koja upravlja brodicom ili jahtom:
- ako ne prijavi pomorsku nesreću jahte ili brodice (članak 154. stavak 2.),
  - ako se na brodici ili jahti ne nalaze isprave iz članka 96. ovoga Zakonika kao i svjedodžba ili uvjerenje o

osposobljenosti za upravljanje jahtom ili brodicom.

Iz svega navedenog, razvidno je kako za svaku vrstu prekršajnopравниh sankcija propisom se određuje njihova visina, odnosno trajanje i nijedna se prekršajnopravna sankcija ne može propisati ni izreći, odnosno primijeniti u neodređenoj visini ili na neodređeno vrijeme, osim ako ovim Zakonom nije određeno drukčije dok je opća svrha propisivanja i izricanja ili primjene svih prekršajnopравниh sankcija ta da svi građani poštuju pravni sustav i da nitko ne počini prekršaj, te da se počinitelji prekršaja ubuduće tako ponašaju.

U slučaju pomorskog prekršaja Glavno ovlašteno tijelo za voditi postupak je Lučka kapetanija koja odlučuje u prvom stupnju o pomorskim prekršajima. Navedeni prekršajni postupak vodi Voditelj prekršajnog postupka, a koje se može imenovati za područje dvaju ili više lučkih kapetanija. Posebno je značajna odredba iz čl. 990 st. 4 koja određuje da ukoliko se ne može odrediti mjesna nadležnost Lučke kapetanije, prekršajni postupak u prvom stupnju vodi Lučka kapetanija Rijeka.

Za daljnje informacije, prijedloge tema i pravno savjetovanje slobodno nas kontaktirajte na: [www.lawparis.com](http://www.lawparis.com) 